

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

2

Σεπτεμβρίου
1919
Τοιάνου
του Νησι.
Αν. ηλ. φ. 6 λ. 09
Δυσ. 6 λ. 31

18 ΛΕΠΤΑ | ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΤΗΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΑΡΧΩΝ | ΔΕΥΤΑ 18

Μυτιλήνη — Έτος Γ'. Αριθ. 890 | Γ. Ε. ΚΑΛΔΗΣ — ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ — Μ. Σ. ΒΑΛΛΗΣ | Γραφεία και Τυπογραφεία : Δωσφόρος Γεωργίου του Α'.

Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΙΣ

Βιάζεται πολύ ό αντιπολιτευόμενος τύπος εις τον κατά της Κυβερνήσεως και του Κόμμματος των Φιλελευθέρων αγώνα, και οίονει άδημονών διότι τά της Πατριδος πράγματα δεν ηγχαίνον δ'ήθεν κλά, διερωτάται έν πατριωτική συγκίνησει προς τί έπολεμήσαμεν, άφου ούδέν θετικόν κέρδος έπειτήσαμεν, λησμονών ότι τό πρώτιστον θετικόν ύφελος έκ της συμμετοχής μας εις τον πόλεμον είνε ότι εσώθημεν από θεδρίατα καταστροφών, ότι εκτός τούτου εδέσαμεν τον πόδα εις την Μ. Ασίαν, ότι εξεδιώξαμεν την Βουλγαρίαν από το Αίγατον, ότι οι Ίταλοι αποσύρονται από την Β. Ηπειρον, ότι μας ύπόσχεσαν τά Δωδεκάνησα και ότι όλα ταυτα προοιωνίζονται ότι από τον πολεμικόν αυτόν άνεμοστρόβιλον ή 'Ελλάς θα εδέλλθη μεγαλύτερα και κατά έκτασιν και κατά πληθυσμόν και κατά πλουτον.

Κάι όταν τά πράγματα έρχονται και φυμώνουσι τούς έντιδραστικούς διά της έξωτερικης πολιτικης, αυτοί στρέφονται προς τά έσωτερικά του Κράτους, τίλλουσι τάς τρίχας της κεφαλής των διά της καταστάσεως και έπικαλοφντά τους θείους και θεάμονας, όπως άπαλλαξη ή χώρα από τό κόμμα των Φιλελευθέρων και τον Αρχηγόν των, δια να επέλθη ή ποθητή βελτίωσις! κατ' αυτούς:

Άλλ' εις τούς αυτός κομπομένους και πονούντας τον τύπον αγαθούς τούτους πατριώτας, μέν έρωτήσην έχομεν να υποδαλώμεν:

Κάι εάν αποσυρθ ή από της πολιτικης σκηνης ο κ. Βενιζέλος, και εάν καταλήψη την άρχην τό Κόμμα των Φιλελευθέρων, ποιοι θα έλθουν να αναλάβουν την διοίκηση του Κράτους, ίκανοί να διαρθώσουν τά κακώς έχοντα, να εξυψάνουν τάς υπηρεσίας, να ήθικοποιήσουν, να πατάξουν και εξαλείψουν την φαυλοκρατίαν;

Ημεεις τούλάχιστον δεν βλέπομεν τούς άνδρας αυτούς, τουναντίον μάλιστα, ύσον εξετάζομεν τον παλαιόν πολιτικόν κόσμον, τον θυροβουόνα σήμεραν και προαλειψόμενον προς πολιτικην δήθεν επικράτησιν, τον μη άριστάμενον από τάς γνωστάς φαυλοκρατικής πολιτικής μεθόδους, καταλαβανόμενα από δέος μη και πάλεν ή 'Ελλάς έχη την άτυχίαν να περιέλθη ή έξουσία εις χείρας αυτών, ούτινες δεν θα είνε τούλάχιστον ίκανοί να διατηρήσουν ύσα τό Κόμμα των Φιλελευθέρων δι' ατύτων άγωνων έκέρδησε.

Ναι, δεν λέγομεν ότι τά πάντα έσωτερικώς έχουσι καλώς. Άλλ' είνε τουτο συνέπεια της έσωτερικης διαίρεσεως και άνεμοσζάλης, τήν οποίαν εδέληθομεν, άφου δειά διαφόρων μεθόδων καταρθησαν να είσχωρήσωσι και διατηρηθώσιν εις τάς δημοσίας υπηρεσίας στοιχεία άντιδραστικά, τά οποία έκ προθέσεως εστιγάζοντο εις εξάρθρωσιν της Πολιτείας, με την έλπίδα ότι ούτω δυσχεραίνουσι τον αγώνα των Φιλελευθέρων και μενοσσι τό γούτρον και τό κδρος της Κυβερνήσεως εις τά δμματα του λαου.

Εκτός τούτου πρέπει να καθανηθη ότι ή σημερινή 'Ελλάς δεν είνε δυνατόν να διοικηθη καλώς, εφόσον δεν άλλαση ή θεμελιών τό διοικητικόν της σύστημα.

Τουτο όμως είνε πρόγραμμα και πάλεν της Κυβερνήσεως των Φιλελευθέρων, ή οποία προέ-

βη ήδη εις την προπαρασκευαστικήν εργασίαν.

Άλλά κατανούν άστατοι οί αντιπολιτευόμενοι, εάν πιστεύουν ότι ό 'Ελληνικός λαός, ό οποιος ύφθαλμοφανώς εέβεν τοδς εθνικούς θριάμβους χάρις εις τό κυβερνών σήμερον την χώραν Κόμμα, θα άρχη την έμπιστοσύνην του από 'Εκείνον, ούστις μόνος έχει την ήράκλειον δύναμιν να εώση τον πόλεμον και έσωτερικώς, καθως έσωσεν αυτών έξωτερικώς.

Μάλιστα, ό Βενιζέλος θα τεθ ή και πάλεν επί κεφαλής του άνορθωτικού αγώνος, διότι μόνον αυτός έχει την δύναμιν να εκριζώση κάθε παράσιτον, τό οποιον ή εις χείρας του Πολιτείας μας όργανιομοσ, ό δέ 'Ελληνικός λαός προς αυτον και μόνον στηρίζε όλας τάς ελπίδας του και διά την έσωτερικην αναδιοργάνωσην, γινωρίζων έκ του παρελθόντος ότι οσάνκις εις αυτον ενεπιστεύθη την τύχην του, ούδέποτε ήπατήθη.

Άσταε άς μη χαιρεκακοί οι αντιπολιτευόμενοι και άς μη διάζονται τόσον πολύ.

Θά ύδουν και τούς έσωτερικώς θριάμβους του Κόμμματος των Φιλελευθέρων, ως εέδον και τούς έξωτερικούς.

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ

Υπαρχουν άκόμη λοιπόν, εις τάς Αθήνας κορσιον, που πιστεύουν ότι θα τους παρουσιάση τον άνομενόμενον νυμφιον έναν Άγιος εις τον ύπνον των; Ενομάζομεν ότι τά λαμπρά τουτα πράγματα είχαν πρό πολλού εκλείψη δμοψ μετά της άδωότητος, της έντροπής, τη κλεισσύρας και ύίου, της μαγνύρας του άδελφου και όλων των γηγενών παραδόσεων. Ούεν τί έπαλήξει, όταν χή εβλήτομεν τά τραψ Παιγκρατίου νι επιγανεία χοντακαταύρωται άθληκόσμον, φλυαρούντα, κελ τδουδέν, όλο δαντέλλα, κορδέλλα και φύστα!

Μά τί συμβαίνει παρακαλώ; Γιατί ίβουρλιστήν εναι τά γαβιά ια και τά κοιτοιδάκια;

- Άγιος Φινεόςμος!
- Δηλαδή; Έξηγήσον καλώς.
- Μεταβαίνου εις Παγκράτιον εις τον πλουσίον ναν του Άγιου άιβιν ενά κερλ και τό βράδυ βλέπουσ τον ύνο τουσ ποιήν θα πώσων!
- Φηγά, πολύ φηγά, πα' ρνει ό Άγιος διά μίαν τόσον δύσκολον εργασίαν!..

Άλλά τέλος πάντων, αυτοί είνε δικαίωμά του να μν ήνε διάλον αίσχροκερδή, και μάλιστα προς τά πτωχά πλάσματα που θέλου να ύπανδρευθώσ εντω καθ' ύπνον!... Υπαρχουν άκόμη τοιαυτά υπέρβεις!... Εις ποίαν τάξιν ανήκουσ; Πηδ εις τό τραψ, πληροφοροσμά άμείως: Μεσοσία!... Κουμένη μεσοσία!... Σφαδαξει μέσα εις τό καθάνι της κοινοτικής κ'σσεως. Τά κορσιια του άγρότου είναν βαούισια της πατάτας, της νιομάτας, του φασολίου, του πεπονίου, των σιτηρών. Δεν πεμύμενον τον Άγιον να τ'υς φήγη γαμβριόν. Τούτον ενομάζει άμείως ή προικα. Τά κορσιια του κάτου λαου άρκούνται με δ, τι δήποτε, των δέ υρολοούσων έξου μεγά περισσυμα ζητήσεως. Η μεσοσία όμως διεπρόθη, Άλλη έριπάη προς την γαρφομηχανήν και τον έλευθερον έρωτα και άλλη έμμένοντα εις τό παρελθόν, δέεται μετ' άγανάς ένώπιον του Άγιου Φινουρίου. Δεν είνε μελαγχολικόν;

Εις τον έξωστην με στριμώνων σωματικά κομψή, πεταχιά, άνήσυχια. Δεν είνε τμήμ αυτό. Είνε γαλέρα φορτωμένη ύνευρα συζητικής ευτυχίας. Απο συγμή; εις στιγμήν φοβούμαι ότι θα βυλιάζη. Είνε τόσο πολλά και τόσο κρελλό!..

Καίε Κατίνα, Φρόσος, Άσπασία παιδιά μου, τί κάνετε έτσι; Επλ τέλους δεν πρόκειται να παντρευθήτε άπόψε! Οί τον δήτε μόνον σών ύπνο σκ!

Άλλά που να κρατήση καιε; τά διαβολία! Τό νόστιμον είνε ότι μεταδ αυτών υπάρχουν και πενθιμώτατες διαβολιάς, όραι άρχαίαι. Η καρδιά μου σφίγγεται: Πόσος φορέ; θα έχου κίμαι αυτό τό ύνο ταξίδι προς τον Άγιον και πόσος φορέ; θα έγύρισαν χωρίς να ίδουσι τίποτε ούτις εις τό δνεμόν των!... Γεγοντοκόρη. Τό πένθημον αυτό πράγμα εξακολουθεί να ύπάρη.

άνομη! Και ή άντικειμή μου είνε μολαυτά τόσον συμπαθητική! Άνάβω διά λογαρισμόν της τρία κερια και δέομαι εις τον Άγιον να εδ η σόν ύπνον τη ένα κομψήν ανθυπάλαιον. Μι τι οά, στοιζέι οίον, Υψηστε, μία τόσον άδωα ευτυχία, όστε να την άρηθητε; Πολλές φορέ; δεν έννοσι κανεις άπολύτως τίποτε από την οίονομίαν του κόσμου, τον όποιον κατεσκευάσατε! Ν. Αθύ—ός

Ο ΦΩΝ ΝΤΕΡ ΓΚΟΛΤΣ

Παρίσιαι 27.— Τηλεγραφήματα έκ Βερολίνου άγγέλουσ περικύρημα πολιτικη; φύσεως, λαβόν χώραν εις τάς Βαλτικές έπαρχιας υπό την αιγίδα του στρατηγού Φν ντερ Γκόλτς, άνεπιου του άπυθανόντος διοργανιου του τουρκιου στρατου.

Ο εν λόγω στρατηγος, διοικητής Γερμανικής σπατιά, δύναμωσ 40 χιλιάδων άνδρων, ή οποία είνε καταλάβη μετα την συνηγην του Μπρέστ Λιτόσκα την Φιλανδία, μεταφέρεθη βραδυτέρωσ, μετά του στρατου του εις τάς Βαλτικές έπαρχιας, όδθεν παρά τάς διαταγάς των Συμμαχών και τάς συστάσεις της Κυβερνήσεως του Βερολίνου ηνρήθη ν' απομακρυνθη.

Τελευταίωσ, άπαντών εις τοιαύτας συστάσεις περι έκκαλωσεσ των έπαρχιών τούτων ό στρατός του Φν ντερ Γκόλτς όστις είνε συγκεντρωθη κυρίως εις Λιθουανία, βασιζόμενος και επί της ύποσηρξεω, των ιδιαιτών ευγενών, ά άντιον γερμανικής καταγωγής, εδήλωσιν ότι δεν έννοει ν' απομακρυνθη εγκατεστάθ εν τη χώρα, ήν καθύην συμφωνίασ μετ' της Λιθουανική; Κυβερνήσεωσ: θα την ύπερασίση κατά των Μολοσβικών καιθά λάβη ή ανταλλάγμα γαίας και κτήματε.

Ηδη άπαντών εις νειότερας συστάσεις περι παλινοσθήσεωσ, ό στρατός του Φν ντερ Γκόλτς έγοντοσποίησιν εις τό Βερολίνο, ότι θεωρεί έαυτον άνεξήγητον και ούδιαν πλέον σχείον έχοντα μετά της λοιπής Γερμανίας.

Ο Φν ντερ Γκόλτς, μη περιορισθείς εις την δήλωσιν ταυτην, άνεκήρυξεν έν τό ύμην του Μισού, όπου εδρωει, την ύ' αυτου κατεχομένην χώραν, εις έλευθεραν δημοκρατίαν, εις κεφαλή της οποίας ετέθη ό ύδου.

Νειότερα πληροφορία αναφέρουσ ότι τό κίνημα του Φν ντερ Γκόλτς, άποβλέπον προφανώς εις την προσάρτησιν των Βαλτικών έπαρχιών εις την Γερμανίαν και εις την αποτροπήν της εώσεως των γερμανικών εδφοσών εις την Πολωνίαν, κερδίξει όλον εν έδοφοσ. Ούτωσ, άγγέλαι ότι δύναμις εέτρωσ 60 χιλιάδων Γερμανών στρατιωτών, ευρισσομένη εις τό σύνορα της Ανατολικής Πρωσίας, προτίθεται να ενωδη μετ' του Φν ντερ Γκόλτς προς ενίσχυσιν του κινήματός του.

Η Δίασ'επις άσχολεται σοβαρώσ περι των έπιβαλλόμενων μέτροσν προς άντιμετώπισην της νέας ήμμοιορηθησε; κατεσσεως, εις την οποίαν δεν φαίνεται άμέτρωσ και ή Κυβερνήσεωσ του Βερολίνου. Θεωρείται πιθανή ή άποστολή τελεσγράφου προς την Γερμανίαν.

ΠΕΡΙΕ ΤΩΝ ΣΦΑΓΩΝ ΤΩΝ ΑΡΜΕΝΙΩΝ

Μία άποκαλυπτική σύλλογη έγγραφων.—Τό Βερολίνο ένγρωξτε τί συνέβαινεν εν Αρμενία.—Αί άνευ άποτέλεσματος έπεμβάσεις του.—Αυθάδεις άπαντήσεις των Τούρκων.—Φροντίσατε πως θα κερδηθη ό πόλεμος.

Ο εν Βερολίνο ειδικός άπασκαμένος (Τ.Υ.) έπέστειλε τά εξής σχετικώς με τάς τελευταίας εν Γερμανία ποκαλύψεις περι των Αρμενικών σφαγών.

Εάν όλοι αι άγωνιώδεις εκκλήσεις προς βοήθειαν της Αρμενικής Κυβερνήσεωσ; και τό κληρόσ δεν τυχουσ της όρετολημής απαντήσεωσ, της εύννην δια την εξολοθρευσιν του από των πρώτων χρώνων χριστιανικού τούτου λαου θα φέρουσ τούτον ή Γερμανία όσον και ή Αυστρία. Η Ιστορία δεν είνε δυνατόν να παραδεχθη ότι αι δύο μεγάλα Χριστιανικά Αυτοκρατορικά της Κεντρικής Ευρώπησ; δεν ήσαν εις θέσιν να επεβάλλουσ την θέλησιν των επί της Ασιατικής συμμαχου των, τούλόστων εις ύπόθεσιν ούη ή Αρμενική, εις την οποίαν έπρόκειτο περι ζωής και θανάτου ένός ο κληρου λαου.

Η ένδειξις αυτη δια την εύννην των Κεντρικών Δυνάμεων αι όποιαι δεν παρεκώλυσαν την Τουρκίαν από του να εξολοθρευση τον Αρμενικόν Έθνος, περιχετα εις τηλεγράφημα έκ Τυρλίδος προς τό ύπουργέιον των Έξωτερικών της Γερμανίας υπό ήμερομηνίαν 30 Αυγουστού 1918 σταλέν υπό του Βασκαου στρατηγού βαρώνου Κρέσ εν Κρέσσεσενάιν.

Ο συγγραφέ; ό όποτος αναλαμβάνει πάλεν εϋθύην δια την έγκρύπτητα των έγγραφων τούτων απορούει να κατηγορηθη ή να δικαιολογηη κανένας. Αποκαλύπτει μόνον συμπεροματικώς ότι από του Αυτοκρατορικού Κηκελλάριου εν Βερολίνο μέχρι του άσημαντοτέρου Γερμανού υπαλλήλου εν Μικρά Ασία, όλόκληρος ή έξωτερική ύπερησία της Γερμανίας ήτο εν γνώσει του τι συνέβαινε κάθε ήμέραν εις την Αρμενίαν.

Ο Χίνδενμπουργ και ό Λούβενδορφ ήσαν τόσον καλώς πληροφορημένοι περι της παραμικρότερας λεπτομερείας όσον και οι παλέμαχοι φον ντερ Γκόλτς και Λίμαν φον Σίνδερσ. Η κεντρική έπιτροπή του Ράιχσταγ συνεμερίζετο τό μυστικόν της ένοχής της Γερμανίας. Εν τούτοις; τίποτε άποτελεσματικόν δεν εγένετο διά να συντηρηη τούσ Τούρκουσ.

Εις Κων)πολιν ό Γερμανός πρεσβευτής; περιωρίζετο εις τυπικάσ παρυσήσεις. Οί Τούρκοι εις άπάντησιν έβδον να έννοση ή Γερμανία ότι δουλιά της ήτο να κερδίση τον πόλεμν ν και έχι να επεβαίνη εις τάς Τουρκιάσ ύποθέσεις.

Αί εργασίαι του δόκτωροσ Λιφίου παρέχουσ εις τον Γερμανικόν λαόν περιλήψην του ότι εκείνος περιεργάζεσ τον μεγαλύτερον διωγμόν των Χριστιανών από της έποχής του Νέρωνος.

Η άρχή του δράματος

Τό δράμα ήρχισεν μίαν νύκτα εν Κων)πολιν την 25ην Απριλίου 1915, ότε 500 Αρμένιοι πρόκρτοι συνελήθησαν, απλήθησαν και ερωτεύθησαν.

Μία σκηνοθετηθεία έξεγερσις εν Αρμενία, εις τό Βαν, παρίχε την πρόσβιν των έπακολουθησαν γενικών απελάσεων και σφαγών αι όποται εξηκολούθησαν καθ' όλον τό έτος. Από του Δεκεμβριου του 1915 ήρχισεν ό συστηματικός εξελασμοσ.

Πρόσ τουτο ήτο πρόβλημα να συγκατατεθη και ή Γερμανική διπλωματία σταριζόμενη εις τό ότι εις την Ανατολήν, κρίσις και εθνικότη; είνε συνάντημα.

Άλλα και αυτοί άκόμη οι Γερμανοί διπλωμάται ήγχαλάσαν να παραβεβωδουσ ότι ό νόμοσ της 1ης Αυγουστου 1916 όρίζων τά πολιτικά και θρησκευτικά δικαιώματα των Αρμενίων, απέβλεπεν εις την εξαφανισιν του Αρμενικου Έθνουσ.

Ο δόκτωρ Λιφίος ύπολογίζει ότι πρό του πολέμου 1,845,450 Αρμένιοι κατώου εις όθωμανικάσ επαρχιας.

Κατά την διάρκεια του πολέμου οι Τούρκοι απήλασαν ένα και ήμισον έατομύριον πρόσπατα έκ των όποιων πλέον του ένός ε ατομύριου απέθανον, εξαγρουμένων 100.000 Αρμενίων του Καυκάσου ή τήχ των όποιων άγνοείται.

Ούδεν έδουσ παρατηρητέ ό δόκτωρ Λιφίος και μεταξύ αυτών άκόμη που έχουσ λάβη ενέγγρον μέρος εις τον πόλεμον, δύναται να παρουσιάση ένα τέτοιον κερκόρ.

Η άξία των Αρμενικών περιουσιών αι όποιαι εδημεύθησαν υπό της Τουρκικής Κυβερνήσεωσ, άνέρχετα εις έν διακοσμητικόν μάρκων.

Ο δόκτωρ Λιφίος άποδίδει τό ελατήριον της πολιτικης ταυτη της έννοτισεωσ; εις τον φοβερόν φαντασμόν των Νεοτούρκων. Οί Νεοτούρκοι περιέμεναν εκουσίας τυφλοί εις τάς άνυπολογίστουσ οίονομιασ και ίδίωσ στρατιωτικάσ σενεπέας της καταδύσεωσ ταυτη των Αρμενίων.

Ο τότε Γερμανός πρεσβευτής εν Κων)πολιν κόμης Πάυλοσ Βολφ Μπτερηννι κατά τό 1916 έγγραφε προς τον τότε καγκελλάριον Ντέμαν Χόλδερν, τά εξής:

..... « Άλλα δεν ύπαρχει ούδεις ένταυθα

άρκετά ίσχυούς να διαμάση την πολυκίτηλον Αρμενίαν Ύραν του Κομιτάτου με τον σωβινισμόν του και τον φανατισμόν του.

Το Κομιτάτον έπιμένει, ότωσ και τά τελευταία ύπολείματα των Αρμενίων έξηνωθευη ή δέ Κυβερνήσις είνε άναρχησασμεν να ύποκώψη.

Άλλα όλίγα άπαιτούν από τά δυστυχισμένα αυτα πλάσματα δια να καταστρέφουσι ό αγριοι λόκοι του Κομιτάτου.

«Εκτοικρισμοσ» σημαίνει να απελάθη και να αρνησθη πά μη Τουρκικόν—σημαίνει την καταστροφήν πάτη; ζήτη; περιουσιων.

Μία πρόσασις προς τό Βερολίνο

Ο πρίγκηψ Χάλεν Λοε, εις μίαν περίπτωσιν και ό κόμης Βολφ Μπτερηννι παρώτρυναν τον Μπρέτμαν Χόλδερν να αποξενωθη ή Γερμανία από τά Τουρκικά όργα εν Αρμενία δια άβρων εν τφ Γερμανικφ τύπω. Η πολυμηνος αυτη πρόσασις έμεινε άνευ απαντήσεωσ έκ μερουσ του Βίλχελμστράσε. Τούναντιον μάλιστα ή Βερέσο—Γερμανική Έρημεία του ήμισπίσιον όργανου του Βερολίνο, εδρωσέισε Τουρκικά ανακοινώματα, διαφύλασσιν τάσ παργα και έντότουσ διαμετρικα έναντιον των ραζιογυριών του έχθρικου τύπου, ότι ή Οθωμανική Κυβερνήσε εν έίχε ούδεμίαν σχείον με τά «έκτροπα» τά οποια δύναται να συμβαίνουσ εις την Αρμενίαν.

Η τελευταία φάσις της Τουρκικής στρατοκρατίας ενεγκαινιασθη δια της συνθήκησ; του Μπρέστ—Λιτόσκα τον Μάρτιον του 1918, και εξηκολούθησε συμφώνως με τά έγγραφα του δόκτωροσ Λιφίου μέχρι της καταλήψεωσ του Βακού τον παρελθόντα Σεπτεμβριον. Δυνάμει της συνθήκησ; του Μπρέστ—Λιτόσκα, οι Τούρκοι κατέλαβον όχι μόνον τά έπικυκλόμενα εις αυτόσ; εδέρη του Αρντανγάν, Καρσ και Βαζουμ, άλλα είσήλασαν και εις τά ένδοτερα, μέρη πικνότερα κατοικουόμενα υπό Αρμενίων.

Επειδή ή πρόσασις αυτη ήρτει να απασχοληθη πέραν του δέοντος τάς Τουρκικάσ έρεθρίασ, τάσ οποιασ έπιθυμούσι να απασχολη εις άλλα μέρη ό Λούβενδορφ κατά τον Ιούνιον του 1918 άπύθουεν από τον Γερμανικόν Γενικόν Στρατηγέον στραβαν έπίσημην προς τον Έμπερ, διαίχομένην επί καθαρώσ στρατιωτικώσ ύπολογισμών.

Ο Χίνδενμπουργ προσυπέγραψε την διαταγήν του Λούβενδορφ, προσητας ότι «χεταρνικόν» έπιθυμεί όπως διατηρηθη ό πληθυσμοσ του Καυκάσου. Ο Έμπερ έστειλε μίαν άπάντησιν πλήρη προσέωωσ.

Η έσσοδοσ των Τούρκων υπό του Νουρη πασά, εις Βακού τον Σεπτεμβριον του 1918 ύπηρες τό άντικείμενον έξεροσ της διαταγήσ; του συνταγματάρχοσ Παράκιν του Γερμανου άρχηγού του Έπιτελείου προς την Τουρκικήν στρατίαν της Ανατολής.

Ο συνταγματάρχη Παράκιν, έλεγε ή διαταγή ίκετεύετο υπό Γερμανών κατοικών ζητούτων προσφύλαξιν και επηκολούθετο υπό των ούδετερον πρεσβευτών οι όποτοι διεμαρτυροτο ζωηρότατα. Αί εκκλήσεις αυται μετεβίβασθησαν προς τουσ πασάδ; με άπειρώσαν διαταγήν να τάσ προσέωωσ. Άλλα και ή χρονον οι κατοικοί του Βακού εδωροσύνοσ και αι περιουσίαι των έλαληταυτών, οι πασάδ; και οι Γερμανοί σύμβουλοι των εύρωχόντες.

Οί Τούρκοι—είγε; ό συνταγματάρχησ Παράκιν,—δεν επέτρεπον να τού; ένοχλήθωσιν.

Ολη ή ίκανοποίησις της οποίας ήλυνθη να λάβη από τον Νουρη πασάδ; εν Ανώτατοσ; Έπιτροπος της Γερμανίας εν Τυρλίδ; ή διαβεβαίωσε ότι εάν συνέβησαν μερικά «μικρά έπιποσδια» ταυτα θα εδερφόντο.

Ο «ΜΕΓΑΣ ΕΠΙΤΕΛΑΡΧΗΣ» ΔΙΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΗΤΤΑΝ

«ΗΤΤΗΘΗΝ ΚΑΙ ΑΠΟΛΟΓΟΥΜΑΙ!»

ΤΑ ΠΟΔΥΚΡΟΤΑ ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΔΟΥΤΕΝΤΟΡΦ

(Συνέχεια έκ του χθεσινου)

Εις μίαν περιόδιαν του άνά τό Δυτικόν μέγιστον τον Δεκεμβριον του 1916, βαθείων ούθησων του έπροξένον ησ σβαροτήτις της καταστέσεωσ και ό Έπιτελάρχης εκθέτεσ πολλάσ και πληθούσ άνυσοχών σκέψεισ περι της τακτικης της άμύνησ. Ο πόλεμοσ των χαρακωμάτων δεν άφινε τόπον εις τό ήπικιν και ό Λούταντορφ λαμβάνει την ευκαιρίαν δια να δειξη όλην του την υπεροφήν αυτη ήτο και αυτοδ «ένθερωσ; του τό Πεζικόν».

Ούδεις δύναται ν' άμφισβήτηση γράφει ότι τό Πεζικόν εις τό τέλος, μένει ό άποφοσιστικόσ παράγων εις πάσαν μάχην. Έγώ ό ύδουσ ήμην εις τό Πεζικόν και ήμην ψυχή και σωματια «Πεζός». Είπον εις όσους ένγρωχον να καταχθώσιν εις τό πεζικόν. Με ήκουσαν άλλ' όπωσ; συμβαίνει εις τόσους άλλουσ νούσ; ή έλευθερία του άερωσ τούσ ένδωμεν εκ των χαρακωμάτων. Άλλά τά ώραία όρητά του παλαιου βιβλιου «Οδηγία διά γυμνασία Πεζικου» θα παραμελίνονσ πάντοτε μεγάλα άλθήσαι δια κάθε πόλεμον ίδίωσ; τό άκόλουθον: «Τό Πεζικόν φέρει τό μεγαλύτερον βίρωσ; μιά, μάχη και ύπισταται τάσ μεγαλύτερα; δυσόσια». Άλλά σι γχρόνωσ; ηροσ τοιζείται την μεγαλύτερον δόξαν».

Μία γα αλθώδ; είνε τό βάροσ; τό όποϊον ύπισταται τό πεζικόν εις τον σημερινον πόλεμον, όπωσ; και εις άλλουσ του; άλλουσ. Αυτό έχει να ύποστη; τουσ σφοδρουσ; βωμβαρισμοу; του έχθρου, να μένη ή ηνουν μέσα εις τον βόρβρον και την σκόνιν,

υπό των καύσων και τό δριμύ ψύχοσ, να ύποφείη από δίψαν και πείνα», να συμφύεται υπό άγέλη άποπαύτων μέσα εις ύλογοσ; σούσ; σαήλασ; κελιάσ; ν' άνάμεινον της όρητικουσ έφοδουσ έχθρων ύπερτέων κοτ' άνήμιν, ν' άντιμετωπίζη άνά πάσαν στιγμήν τον θάνατον και να εξηρχηται έκ των χαρακωμάτων ένα ανακόνην τον όρητικόν χειμαρον. Αυτή είνε ή εση των άνορών του Πέζικου. Και άλλα αυτα δύναται να τό ύποστη; μόνον εάν ή πειθαρχία εχη προπαραέωσθη τοπο και μόνον εάν ή θερμή άγάπη της Πατριδος και τό έπαιστικόν συνα σθημα του καθήκοντοσ πληροη την καρδίαν του. Η δόξα είνε μεγάλη. Άλλ' ή υπερτάτη άμοιβή έγκραται εν τφ ύπερηφώσ; συνασθηματι όδ όποϊον δοκιμάζει ε'σασιοσ; ότι ύπηρετήσ; την Πατριδα περισσοότερον παντοσ; άλλου, ότι τό ίδιόν του όθροσ; έ-έρδησ; την νίκην. Έκείνοι οι όπιοι έμειναν ό ίσοσ; εις τά έσοίασ; των δεν δύναται να άντιληφθώσ; την άλθήσαι των λόγων τί ουκόν. Πρω τουτου ήρωισμου όπωσ; πάντες όφειλουσ να κύπτον την κεφαλήν εν σωπή—και να μη προσφύονσ λέγειν.

Απέδωσα μείγτην στουδαίατητα εις όσα ήτοιμασ; περι του εν Καμπρια Πεζικόν μωσ; εν σχέσει προς την τακτικην του. Αναμφοβλόα; έπολέμησοσ; λυσσοδω, διαμφοβηθησαν άγίοι; και την έλαχίστην σπαθαμένην εδάφορ; ούτωσ; όστα να ύποστη; φερβιασ; άπολεία. Αί β'οθείαι ύπόγειοσ; στοια είναν συγχάσει ε ερωφάσαι. Η χροισ; των δ'ιλον ειχε λησπονηθη, αι

ΔΕΛΤΙΑ

Η ΛΕΣΒΟΣ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

χειροβμβίδες είχαν καταστή τα κύρια δ... Ο Σποταρτζ; και έχω σ'σέφθη... α' α' μετωπική γραμμή η δύναμη να...

ΕΙΝΕ παρομιμώδης ή Τουρκική κοινοπονηρία... Ο Ουρίαν βρέθηκε ότι οι Τούρκοι δεν...

Αφίξεις Στρατηγού Αφίκοι χτες; άρχα δια του ε' Αδρια... Τό συνθηματικά τηλεγραφήματα Τό υπουργείο της Συγκοινωνίας...

Αριθ. 14847 ΑΘΗΝΑΙ 31 Αυγούστου Παραίτησης Κυβερνήσεως Τηλεγραφικά πληροφορία εκ Βελιγραδίου...